

UNA VIDA DE PEL·LÍCULA

Francesc Dalmau: un metge compromès amb Catalunya

PERE VIGO és diputat al Parlament de Catalunya

L'extraordinària peripècia humana del doctor Dalmau (Girona, 24 de juliol de 1915–Palamós, 30 de desembre de 2003) —així és com més se l'ha anomenat i conegut—, seria perfectament novel·lable o cinematogràfic. El seu recorregut vital fou també el de milers de dones i homes del nostre país que des d'una heroïtat anònima i gairebé quotidiana es jugaren la vida en defensa de la llibertat, de la democràcia i de Catalunya. El Parlament de Catalunya va homenatjar, el passat 16 de juliol, la figura d'aquest carismàtic exdiputat d'Esquerra.

Combatent republicà

Francesc Dalmau i Norat nasqué el 24 de juliol de 1915 a Girona. Era fill de

Laureà Dalmau i Pla, qui combinà la professió de metge amb una intensa tasca política en el camp del catalanisme i el republicanisme i fou diputat per Girona al Parlament de Catalunya durant l'etapa republicana. Francesc Dalmau estudià medicina a la Universitat Autònoma de Barcelona. Durant aquesta estapa fundà la Federació Nacional d'Estudiants de Catalunya (FNEC) i participà dels fets del 6 d'octubre, uns esdeveniments que li comportaren conèixer per primera

vegada la presó. Quan encara no havia acabat la carrera va esclatar la guerra i va posar en pràctica els coneixements universitaris en medicina exercint com a sanitari en diversos fronts, sempre en defensa de la República. Un cop derrotat el seu exèrcit, va haver d'exiliar-se a Perpinyà, ciutat on conegué l'espia britànic Donald Darling, un personatge que jugarà un paper fonamental en els posteriors esdeveniments de la seva vida.

Darling li facilità una beca que el Regne Unit atorgava als estudiants refugiats i així pogué evitar els camps de concentració rossellonesos i continuar els seus estudis a Montpeller. Però l'ocupació nazi tornà a frustrar la seva ambició de ser metge i accedí a la petició dels seus pares de tornar a Catalunya, fet que li va suposar la detenció a la seva arribada a Girona. Va ser empresonat al Castell de Sant Ferran de Figueres i, després de passar per Reus i Madrid, va ser condemnat al Batallón de Castigo de Soldados Prisioneros nº 1 de Punta Carnero, prop d'Algesires.

Una fuga de pel·lícula

Aquí, aviat es va guanyar la confiança dels vigilants per la seva activitat mèdica i Darling li va facilitar un salconduit, que va embolcallar en un preservatiu, i amb el qual va fugir nedant de nit durant 8 quilòmetres fins a Gibraltar, en la que va ser una de les fugides més sonades de l'època. Va ser enviat a Londres, on s'allistà a l'exèr-

«La seva fugida del camp de treball de Punta Carnero (Algesires) va ser de les més sonades de l'època»

cit britànic i ingressà a la Royal Pioneer Corps, unitat amb la qual va participar al desembarcament de Normandia i en diferents batalles a França i Bèlgica. Quan es va llicenciar de l'exèrcit britànic, amb quatre condecoracions de guerra, va poder obtenir el diploma de doctor el 1947, després de reprendre els estudis a Montpeller.

Un metge militant

Va retornar a casa amb una amnistia del 1953 i va exercir de metge a Breda, Palafrugell i finalment a Palamós, on obtingué plaça de metge gràcies a un error administratiu que no el reconegué com a exiliat. A les acaballes del franquisme fou nomenat president a Palamós de la delegació de l'Assemblea de Catalunya i més tard va participar en la refundació d'Esquerra al costat d'Heribert Barrera. Al 1980 encapçalà la llista d'aquest partit per Girona a les primeres eleccions al Parlament i fou escollit diputat. Al 1983 fou elegit alcalde de Palamós, localitat on Dalmau hi va deixar una empremta indeleble.

Francesc Dalmau va ser diputat d'Esquerra al Parlament i alcalde de Palamós.